

Pożary lasów

Zagrożenie pożarowe lasów jest związane z nieostrożnością ludzi oraz nagminnym naruszaniem przepisów przeciwpożarowych, przede wszystkim:

- używaniem otwartego ognia w lasach, to jest: paleniem papierosów, ognisk, użytkowaniem grilli;
- wyrzucaniem niedopałków papierosów z przejeżdżających przez tereny leśne samochodów oraz pociągów;
- wypalaniem roślinności i pozostałości rolniczych;

Często zdarzają się również, niestety umyślne podpalenia oraz przeniesienia pożaru z terenów pól lub nieużytków.

Podatność lasów na pożar zależy przede wszystkim od warunków pogodowych. Wpływają one na wilgotność ściółki, której spadek poniżej 28% znacznie zwiększa podatność na zapalenie ściółki. Las jest doskonałym materiałem palnym. Jednak, aby powstał pożar potrzebne jest źródło ognia - to człowiek odpowiada za ponad 90% pożarów lasów. Większość pożarów występuje przy najwyższym III stopniu zagrożenia pożarowego lasu. Z reguły mają one charakter powierzchniowy, pali się poszycie leśne, zarośla i pojedyncze drzewa. Utrzymujące się wysokie temperatury powodują wysychanie ściółki i roślinności dna lasu. Najbardziej zagrożone pożarem są lasy młode, zwłaszcza sadzone przez człowieka.

W takich drzewostanach ogień w pokrywie ściółkowej łatwo przeistacza się w pożar wierzchołkowy, trudny do opanowania i ugaszenia.

Największe znaczenie w ocenie zagrożenia pożarowego mają:

- opady;
- prędkość wiatru;
- natężenie promieniowania słonecznego;
- temperatura powietrza;
- wilgotność powietrza;

Oprócz warunków przyrodniczo-leśnych na zagrożenie pożarowe duży wpływ ma dostępność do terenów leśnych dla ogółu ludności oraz rozwijający się ruch turystyczny. Zwiększa to prawdopodobieństwo pojawienia się źródeł ognia mogących wzniecić pożar. W przypadku utrzymującego się katastrofalnego zagrożenia pożarami, występującego najczęściej w okresie wakacyjnym, wprowadzane są okresowe zakazy wstępu do lasu. W przypadku wystąpienia 5 dniowego okresu, w którym wilgotność ściółki mierzona o godz. 9.00 jest niższa od 10% nadleśniczy, dyrektor parku narodowego wprowadza zakaz wstępu do lasu. Podstawą do wprowadzenia zakazu są określone codziennie prognozy zagrożenia pożarowego lasu.

Aby uniknąć niebezpieczeństwa powstania pożarów w lasach apelujemy do wszystkich przebywających na tych terenach o przestrzeganie kilku podstawowych zasad:

1. Zabrania się wypalania łąk, pastwisk, nieużytków, rowów, pasów przydrożnych, szlaków kolejowych oraz trzcinowisk i szuwarów;
2. W lasach i na terenach śródleśnych, na obszarze łąk, torfowisk i wrzosowisk, jak również w odległości do 100 m od granicy lasów zabronione jest:
  - a) używanie ciągnika lub innej maszyny bez należytego zabezpieczenia przed iskrzeniem;

- b) rozniecanie ognia poza miejscami wyznaczonymi do tego celu przez właściciela lub zarządcę lasu;
  - c) pozostawianie roznieconego ognia;
  - d) korzystanie z otwartego płomienia;
  - e) wypalanie wierzchniej warstwy gleby lub pozostałości roślinnych;
  - f) palenie tytoniu, z wyjątkiem miejsc na drogach utwardzonych i miejsc wyznaczonych do pobytu ludzi, a także porzucanie nie ugaszonych zapalek lub niedopałków papierosów;
  - g) dopuszczanie się innych czynności mogących wywołać niebezpieczeństwo pożaru;
3. Nie wchodźmy na uprawy leśne i do młodników o wysokości do 4 m;
  4. Poruszajmy się pojazdami mechanicznymi i zaprzęgowymi tylko drogami oznakowanymi drogowskazami;
  5. Zapamiętajmy, co określają stopnie zagrożenia pożarowego w lasach:
    - 0 - brak zagrożenia,
    - I - zagrożenie małe;
    - II - zagrożenie duże; bądź ostrożny;
    - III - zagrożenie katastrofalne; nie wolno rozpalać ognisk nawet w miejscach wyznaczonych, zwróć uwagę, czy nie ma zakazu wstępu do lasu;
  6. Zwróć uwagę na tablice informujące o zakazie i dostosuj się do niego, gdyż chodzi tu również o Twoje bezpieczeństwo.

Pamiętaj !!!

Wzniecić pożar lasu można bardzo łatwo o wiele trudniej go ugasić. W płomieniach giną zwierzęta i ludzie. Tylko Ty możesz temu zapobiec.

Co zrobić gdy jesteś świadkiem pożaru

Oceń sytuację:

1. Jeżeli jest to zarzewie pożaru i zauważysz tłącą się pokrywą ściółkową, trawę, pojedyncze gałęzie na niewielkiej powierzchni (kilka m²), a także zboże lub ściernisko podejmij próbę jego ugaszenia. W tym celu wykorzystaj np.: gałęzie, koc, części ubioru, wodę (jeżeli jest dostępna), lub spróbuj przy pomocy łopaty odkryć wierzchnią warstwę ziemi by uniemożliwić rozprzestrzenianie się ognia. Następnie zawiadom o zaistniałej sytuacji straż pożarną lub służby leśne.
2. Jeżeli jest to pożar niemożliwy do ugaszenia przy pomocy dostępnych ci środków:
  - sprawdź czy jesteś w bezpiecznym miejscu, jeśli nie to:
  - uciekaj,
  - sprawdź, co się pali, ustal dokładny „adres” pożaru,
  - niezwłocznie zawiadom osoby znajdujące się w strefie zagrożenia, zaalarmuj STRAŻ POŻARNĄ TEL. 998 , POLICJĘ TEL. 997, TEL. ALARMOWY 112 lub inne osoby funkcyjne (może to być burmistrz, sołtys, leśniczy lub strażnik leśny),
  - podaj zebrane wcześniej informacje – cechy charakterystyczne pożaru (co się pali, gdzie, czy jest zagrożenie dla miejscowości),
  - podaj swoje dane personalne: imię i nazwisko oraz numer telefonu, z którego dzwonisz.

Pamiętaj !!!

1. W przypadku rozprzestrzeniania się pożaru ewakuuj się w kierunku prostopadłym do kierunku wiatru.
2. Jeśli znajdziesz się w strefie zadymienia pochyl się nisko (przy ziemi jest mniej dymu) oraz osłoń usta i nos chustką lub częściami odzieży.